

Nr 149.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv; given Stockholms slott den 22 februari 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredraganden under punkterna 1:o)—14:o) hemställt.

GUSTAF.

John Ericsson.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 februari 1946.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, QUENSEL, ERLANDER, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG.

Statsrådet Ericsson anmäler frågor om avstående av allmänna arvsfondens rätt till arv i vissa fall och anför därvid följande.

1:o.

Rätten till arv efter förre hemmansägaren Carl Magni Andersson från Moheda socken. Förre hemmansägaren Carl Magni Andersson från Moheda socken, Kronobergs län, vilken var född den 10 augusti 1874, avled den 12 juni 1945 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom uppgick enligt bouppteckningen till 11 790 kronor 51 öre. Kvarlåtenskapen efter den avlidne har ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t har hemmansägaren Oskar Vilhelm Svensson i Moheda socken anhållit, att av kvarlåtenskapen måtte till honom avstås ett belopp av 3 587 kronor.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 22 maj 1895, anfört, att Andersson sedan den 1 mars 1938 till den 4 juni 1945 innebott hos sökanden och därvid åtnjutit full inackordering, innefattande mat, husrum med möbler och sängkläder samt tvätt, lyse och värme, för vilka förmåner han till den 1 mars 1942 erlagt betalning med 1 krona 25 öre för dag samt därefter med 2 kronor för dag. Då denna ersättning icke utgjort skälig gottgörelse för sökandens kostnader och arbete för den avlidne, hade sökanden vid olika tillfällen avfordrat Andersson ytterligare ersättning, därvid denne lovat gottgöra sökanden »på annat sätt». Dessa uttalanden hade sökanden ansett innebära, att han genom testamente skulle bli ihågkommen av Andersson. Denne hade emellertid hastigt avlidit, och något testamente hade icke blivit upprättat. Sökanden ansåge en ersättning av 3 kronor för dag under hela inackorderingstiden vara skälig.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har bland annat anfört, att ansökningen syntes böra vinna beaktande, enär sökanden, som levde i små ekonomiska omständigheter, icke förefölle ha beretts tillräcklig gottgörelse för den fulla försörjning, Andersson åtnjutit hos honom. Ämbetet ansåge, att sökanden av billighetsskäl, utöver redan uppburen ersättning, av kvarlåtenskapen efter den avlidne borde tillerkännas ytterligare ersättning med begärt belopp.

*Före-
draganden.*

Med hänsyn till de i förevarande ärende upplysta omständigheterna anser jag skäligt, att viss del av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen avstås till sökanden. Då det synes mig tveksamt, om den ifrågasatta beräkningsgrunden bör godtagas för hela inackorderingstiden, vill jag i stället förorda, att sökanden tillerkännes ett avrundat belopp av förslagsvis 3 000 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter förre hemmansägaren Carl Magni Andersson från Moheda socken må avstås ett belopp av 3 000 kronor till hemmansägaren Oskar Vilhelm Svensson.

2:o.

Rätten till arv efter hemmansägaren Erik Gustav Anderson från Sandhults socken. Hemmansägaren Erik Gustav Anderson från Sandhults socken, Älvsborgs län, vilken var född den 29 december 1862, avled den 27 februari 1943 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 25 226 kronor 74 öre. Sedan kammaradvokaten

kattfiskalsämbetet den 14 juli 1943 godkänt dels ett den 1 juli 1942 upprättat testamente, varigenom Anderson borttestamenterat 5 000 kronor jämte viss lösegendom, dels ock ett natten till den 27 februari 1943 tillkommet muntligt testamente, varigenom han borttestamenterat ytterligare 10 000 kronor, har till allmänna arvsfonden inlevererats ett belopp av 9 637 kronor 89 öre, utgörande fonden tillkommande behållning i boet efter den avlidne.

Hos Kungl. Maj:t ha Charlotta Johansson, född den 26 december 1860, och Hulda Bernhardina Johansson, född den 14 maj 1871, anhållit, att den allmänna arvsfonden tillfallna behållningen måtte avstås till dem. Till stöd för ansökningen ha sökandena framhållit, att de vore kusiner till den avlidne och hade stått honom nära i livstiden samt att de befunde sig i små ekonomiska omständigheter.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län har förklarat sig icke ha något att erinra mot bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har framhållit, att stadgandet i 5 kap. 3 § lagen den 8 juni 1928 om arv finge anses tillämpligt å sökandena och att ansökningen enligt ämbetets uppfattning vore förtjänt av beaktande. Ämbetet har vidare anfört följande.

Då arvlåtaren emellertid efterlämnat flera kusiner än sökandena och dessa senare icke kunnat anses stått honom i livstiden särskilt nära, synas de icke böra komma i åtnjutande av hela den till fonden inlevererade behållningen. Beträffande storleken av den del av denna behållning, som vid ett efterskänkande bör tillerkännas sökandena, synes den arvsordning, som gällt innan nyssnämnda lag trätt i kraft, få anses utgöra lämplig grundval för beräkandet av dessa andelar.

Genom den i ärendet verkställda släktutredningen har dock icke kunnat införskaffas några uppgifter angående arvlåtarens moster, Maja Stina Eriksdotter, vilken sannolikt avlidit men möjligen kunnat efterlämna bröstarring. Ej heller hava uppgifter erhållits, huruvida arvlåtarens farbröder Andreas Johansson, Eric Johansson och Carl Johansson, vilka utflyttat ur riket men sannolikt numera äro avlidna, efterlämnat bröstarringar, som vid arvlåtarens död varit i livet.

Därest nyssberörda arvsordning tillämpats, synes hälften av kvarlåtenskapen hava bort avsättas för arvlåtarens möjligen levande modernekusiner, medan återstående hälft bör tillkomma dennes fädernekusiner, därvid en tiondel ankommit på envar av fem släktgrenar. Sökandena, som jämte system Sofia Johansson äro de enda nu levande i en av dessa släktgrenar, skulle sålunda hava bekommit vardera en trettiondel av behållningen i boet efter den avlidne.

Ämbetet tillstyrker ett avstående av allmänna arvsfondens rätt till behållningen i boet efter den avlidne till förmån för sökandena med de andelar, som enligt vad nyss sagts skulle hava tillkommit dem, därest äldre lag varit tillämplig beträffande kvarlåtenskapen.

Även jag delar uppfattningen, att sökandena, Charlotta Johansson och Hulda Bernhardina Johansson, vilka voro kusiner till den avlidne, kunna anses ha stått honom så nära, att stadgandet i 5 kap. 3 § arvslagen kan tillämpas beträffande dem. Båda befinna sig i tryckta ekonomiska förhållanden. Jag förordar sålunda, att vissa delar av ifrågavarande allmänna arvsfonden

*Före-
draganden.*

tillfallna arvsmedel avstås till dem och kan beträffande storleken av de andelar, som skola efterskänkas, biträda kammaradvokatfiskalsämbetets förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att en trettiondel av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter hemmansägaren Erik Gustav Andersson från Sandhults socken må avstås till vardera av Charlotta Johansson och Hulda Bernhardina Johansson.

3:o.

Rätten till arv efter Hilma Augusta Andersson från Ekebyborna socken.

Hilma Augusta Andersson från Ekebyborna socken, vilken var född den 30 november 1875, avled den 1 mars 1943 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 29 014 kronor 16 öre. Av kvarlåtenskapen har, sedan en däri ingående fastighet jämlikt Kungl. Maj:ts medgivande försålts, ett belopp av 37 722 kronor 30 öre inlevererats till allmänna arvsfonden. Slutredovisning har ännu ej avgivits.

Den avlidna, vilken genom beslut den 11 januari 1932 av Aska, Dals och Bobergs domsagas häradsrätt blivit förklarad omyndig, var vid sin död alltjämt i omyndighet försatt.

Hos Kungl. Maj:t ha änkan *Emilia* Augusta Hagman i Fågelsta, Västra Stenby socken, änkan *Emilia* Samuelsson i Vadstena, förre snickaren Karl Johan Sandgren i Boxholm, Ekeby socken, änkan *Edla* Karolina Andersson i Vreta Södergård, Allhelgona socken, samt förre åkaren Carl August Carlsson i Motala anhållit, att skäligen andel av kvarlåtenskapen måtte avstås till dem.

Av sökandena har Carl August Carlsson avlidit den 25 januari 1945, på grund varav hans ansökning får anses ha förfallit.

De återstående sökandena äro födda, *Emilia* Hagman den 6 november 1859, *Emilia* Samuelsson den 14 oktober 1863, K. J. Sandgren den 1 augusti 1857 och *Edla* Andersson den 15 augusti 1859.

I ansökningarna framhålles, att den avlidna, som den 1 januari 1929, då lagen den 8 juni 1928 om arv trädde i kraft, fyllt femtio år, sedan lång tid före nämnda dag och i oavbruten följd intill sin död varit sinnessjuk och oförmögen att göra testamente. Därest den avlidna blivit omyndigförklarad före lagens ikraftträdande, skulle sökandena i egenskap av kusiner — *Edla* Andersson halvkusin — till den avlidna jämlikt 4 § lagen den 8 juni 1928 angående införande av lagen om arv ha varit arvsberättigade efter henne. Därjämte framhålla sökandena att de befinna sig i små ekonomiska omständigheter.

I ett i ärendet företett läkarintyg har överläkaren J. A. Nordström vid Birgittas sjukhus i Vadstena vitsordat, att den avlidna från och med den 13 januari 1932 och till sin död vårdats å nämnda sjukhus på grund av sin-

nessjukdom och dessförinnan varit sinnessjuk i många år samt att hon sannolikt sedan 1923 och med all säkerhet många år före 1932 varit oförmögen att taga hand om sig själv och sin egendom.

Länstyrelsen i Östergötlands län har tillstyrkt bifall till ansökningarna. Kammaradvokatfiskalsämbetet har bland annat anfört:

Arvlåtaren, som vid tidpunkten för ikraftträdandet av lagen den 8 juni 1928 om arv fyllt femtio år och, enligt vad i ärendet avgivet läkarintyg synes giva vid handen, sannolikt redan före sagda tidpunkt varit sinnessjuk och oförmögen att göra testamente, har först år 1932 blivit i omyndighet försatt men hade troligen förklarats omyndig redan före tidpunkten för ikraftträdandet av nyssnämnda lag, därest framställning härom hade gjorts till vederbörande domstol. I dylikt fall hade sökandena i egenskap av kusiner och halvkusiner till arvlåtaren jämlikt 4 § lagen den 8 juni 1928 om införande av lagen om arv blivit arvsberättigade efter henne. Då i ärendet jämväl är utrett att sökandena Emilia Augusta Hagman, Emilia Samuelsson, Karl Johan Sandgren och Edla Karolina Andersson leva i små ekonomiska omständigheter synas deras ansökningar böra förtjäna beaktande. Den före den 1 januari 1929 gällande arvsordningen synes utgöra lämplig grundval för beräkningen av de andelar av kvarlåtenskapen, som skola tillerkännas nyssnämnda sökande. Vid sagda beräkning böra emellertid kvotdelar avsättas för de släktgrenar, i vilka kunna hava funnits vid arvlåtarens död möjligen levande å okänd ort vistande kusiner till henne. Då storleken av berörda andelar bestämmes, böra sålunda förutom de släktgrenar, till vilka de olika sökandena i ärendet höra, Carl August Carlsson därvid medräknad, i beräkning medtagas de släktgrenar, som kunna tänkas utgå från Lars Larssons och Maria Elisabet Carlsdotters barn Gustaf och August. Det synes däremot uteslutet, att barn till den avlidnas fastrar Anna Stina och Greta Lena äro i livet, varjämte den avlidnas fädernekusiner Johan Albert och Frans Albin samt modernekusin Karl August med största sannolikhet kunna antagas hava avlidit. Det synes därför icke behöfligt att avsätta särskilda andelar för sistnämnda personer vid andelsberäkningen. Med nu föreslagen beräkning skulle sökanden Emilia Augusta Hagman erhålla $\frac{5}{24}$, Karl Johan Sandgren och Emilia Samuelsson vardera $\frac{5}{48}$ samt Edla Karolina Andersson $\frac{1}{12}$ av ifrågavarande kvarlåtenskap.

Av utredningen i ärendet får anses framgå, att den avlidna sedan lång tid före den 1 januari 1929, då den nya arvslagen trädde i kraft, och intill sin död på grund av rubbad själsverksamhet varit oförmögen att göra testamente samt att hon före nämnda dag fyllt femtio år och kunde ha varit försatt i omyndighet. Därest hon då varit omyndigförklarad, skulle sökandena haft legal arvsrätt efter henne. Enligt vad handlingarna i ärendet utvisa leva sökandena i små ekonomiska omständigheter. Med hänsyn till föreliggande omständigheter finner jag mig kunna tillstyrka att viss del av kvarlåtenskapen avstås till dem, ehuru de såsom kusiner eller halvkusiner till den avlidna uppenbarligen icke stått henne så nära, att arvet jämlikt 5 kap. 3 § arvs-lagen borde av sådan anledning avstås till dem.

Beträffande storleken av de andelar, som böra avstås till dem, finner jag mig kunna biträda kammaradvokatfiskalsämbetets förslag med endast den jämkningen att särskilda andelar böra beräknas för den avlidnas fäderne-

Före-
draganden.

kusin Johan Albert och modernekusin Karl August, som äro födda åren 1856 och 1857 och alltså äro något yngre än en av sökandena, varför man icke bör anse uteslutet, att de alltjämt kunna befinna sig i livet. Med denna beräkningsgrund skulle Emilia Augusta Hagman erhålla $\frac{7}{45}$ av boets behållning, Karl Johan Sandgren och Emilia Samuelsson vardera $\frac{7}{90}$ och Edla Karolina Andersson $\frac{1}{16}$.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Hilma Augusta Andersson från Ekebyborna socken må avstås sju fyrtioåttondelar till Emilia Augusta Hagman, sju nittiosjättedelar till vardera av Karl Johan Sandgren och Emilia Samuelsson samt en sextondel till Edla Karolina Andersson.

4:o.

Rätten till arv efter Alfred Justus Bredberg från Vrå socken. Alfred Justus Bredberg från Vrå socken, Kronobergs län, vilken var född den 16 maj 1884, avled den 17 augusti 1944 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 11 309 kronor 5 öre. Till allmänna arvsfonden har av den för fonden förordnade gode mannen inlevererats 11 729 kronor 4 öre enligt av kammaradvokatfiskalsämbetet godkänd redovisningsräkning.

Hos Kungl. Maj:t hava Manda (*Amanda*) Karolina Magnusson, född Nilsson, i Annerstad och Birger Nilsson i Norrahammar anhållit, att till vardera av dem måtte avstås hälften av ifrågavarande kvarlåtenskap.

Amanda Magnusson är född den 24 januari 1872 och Birger Nilsson den 31 december 1876. De äro syskon och utgöra den avlidnes enda kusiner på mödernesidan. Den avlidne torde därjämte ha efterlämnat kusiner å faderne sidan.

Till stöd för ansökningen ha sökandena anført, att den avlidne sannolikt skulle ha testamenterat sin kvarlåtenskap till dem, därest han icke drabbats av sinnessjukdom för mer än 30 år sedan, samt att de befunne sig i små ekonomiska omständigheter.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har anført följande.

Av utredningen inhämtas, att arvlåtaren, vilken avlidit den 17 augusti 1944 å S:t Sigfrids sjukhus i Växjö, sedan lång tid tillbaka varit sinnessjuk ävensom att sökandena äro arvlåtarens närmaste släktingar, vilka, därest gamla arvslagets bestämmelser alltjämt varit gällande, ägt taga arvet efter den avlidne, ävensom att båda sökandena på grund av hög ålder och svag hälsa synas sakna möjligheter att själva försörja sig. Med hänsyn till vad handlingarna sålunda innehålla, får länsstyrelsen för egen del tillstyrka bifall till sökandenas framställningar.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har med hänsyn till de föreliggande omständigheterna ansett att stadgandet i 5 kap. 3 § lagen den 8 juni 1928 om

arv kunde anses tillämpligt å sökandena och att deras ansökningar borde vinna beaktande. Ämbetet har föreslagit, att ett belopp, motsvarande vad sökandena skulle ha erhållit, därest den före ikraftträdandet av lagen den 8 juni 1928 om arv gällande arvsordningen varit tillämplig, skulle avstås till sökandena. Med beaktande av att hälften av arvsmedlen borde anses belöpa å fädernesidan har ämbetet förordat, att sökandena vardera skola erhålla $\frac{1}{4}$ av kvarlåtenskapen.

Det synes tveksamt, om sökandena, som voro kusiner till den avlidne, ha stått honom så nära, att arvet av sådan anledning borde avstås till dem. Jag anser mig emellertid med hänsyn till de föreliggande omständigheterna kunna tillstyrka, att viss del av ifrågavarande kvarlåtenskap likväl avstås till sökandena, som enligt vad handlingarna utvisa leva i mindre goda ekonomiska omständigheter. Beträffande storleken av de andelar, som böra avstås till dem, biträder jag kammaradvokatfiskalsämbetets förslag.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Alfred Justus Bredberg från Vrå socken må avstås en fjärdedel till vardera av Manda (Amanda) Karolina Magnusson, född Nilsson, och Birger Nilsson.

*Före-
draganden.*

5:o.

Rätten till arv efter Anna Elisabet Dahlin, född Rydén, från Styrnäs socken. Änkan Anna Elisabet Dahlin, född Rydén, från Styrnäs socken, Västernorrlands län, vilken var född den 13 juni 1858, avled den 21 november 1943 utan att, såvitt en efter henne upprättad bouppteckning utvisar, efterlämna någon arvsberättigad släkting.

I bouppteckningen upptogs tillgångar till ett värde av 682 kronor 4 öre samt skulder till ett belopp av 730 kronor 75 öre, varför alltså bouppteckningen utvisade en brist å 48 kronor 71 öre. Vid slutredovisning för förvaltningen av dödsboet har gode mannen emellertid inlevererat ett belopp av 313 kronor 7 öre till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t har rormontören Esbjörn Strindin i Styrnäs socken anhållit, att den avlidnas kvarlåtenskap måtte avstås till förmån för honom.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 10 maj 1915, anfört i huvudsak följande.

Anna Dahlin, som varit hans fostermoder, hade den 19 maj 1941 försålt sin lösegendom till honom för 300 kronor, vilket belopp skulle anses gäldat genom av honom utförd och bekostad brädfodring av hennes hus samt i övrigt på villkor, att han skulle ansvara för de kostnader för läkare och sjukvård m. m., som kunde uppkomma, om fostermodern bleve sjuk. Den angående köpet upprättade köpehandlingens hade emellertid förkommit, varför Strindin icke kunnat göra sin rätt till den avlidnas lösegendom gällande.

I anledning av fostermoderns sjukdom hade han vidkänts utgifter med omkring 100 kronor.

Två intygsgivare ha styrkt, att de bevittnat en köpehandling, varigenom Anna Dahlin försålt sin lösa egendom till sökanden. Den ene av intygsgivarna — som för övrigt varit god man för allmänna arvsfonden vid förevarande boutredning — bestyrker tillika, att han upprättat ifrågavarande köpehandling.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har ansett sökandens uppgift, att den avlidna till honom försålt sin lösegendom för ett pris av 300 kronor samt att han fått vidkännas vissa utgifter i anledning av hennes sjukdom, förtjäna tilltro. Ämbetet ansåge därför, att ansökningen av billighetsskäl borde beaktas och i så måtto bifallas, att sökanden av den till fonden inlevererade behållningen tillerkändes ett belopp av 300 kronor.

*Före-
draganden.*

Med hänsyn till de i ärendet upplysta omständigheterna anser jag skäligt, att hela den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Anna Elisabet Dahlin avstås till sökanden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Anna Elisabet Dahlin, född Rydén, från Styrnäs socken må avstås till rörmontören Esbjörn Strandin.

6:o.

Rätten till arv efter Otilia Hamner, född Nilsson, från Lysekil. Otilia Hamner, född Nilsson, från Lysekil, vilken var född den 24 juni 1860, avled den 6 maj 1943 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 135 230 kronor 93 öre. Kvarlåtenskapen efter den avlidna har ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden.

Bland tillgångarna i boet upptogs i bouppteckningen en fordran hos kyrkvaktmästaren *Karl* Fredrik Josefsson i Lysekil å 4 380 kronor enligt av honom till Otilia Hamner utfärdade särskilda reverser å tillhoppa 4 000 kronor jämte ränta, beräknad till 380 kronor. Såsom osäker inräknades denna fordran dock icke i behållningen.

Hos Kungl. Maj:t ha nyssnämnde *Karl* Josefsson, förre sjökaptenen *Rudolf* Natanael Pyk, handlanden *Emma* Carolina Eriksson, född Strandberg, *Augusta* Strandberg, änkan *Ellen* *Therese* Ekdahl, född Sonnenstein, ingenjören *Anders* Daniel (*Dan*) Strandberg, *Emma* Eugenia Spets, *Leonarda* Charlotta Norrman, korgmakaren *Adolf* *Wilhelm* Sigfrid Pyk (Holmgren) och änkan *Anna* Charlotta Norrman, född Christensson, samtliga i Lysekil, ävensom kontoristen *Carl* Ludvig Sonnenstein i Göteborg och förra konto-

risten *Bertha* Amanda Olsson, född Sonnenstein, i Källered anhållit att till dem måtte avstås vissa delar av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter den avlidna.

Av sökandena har *Leonarda* Norrman avlidit den 7 augusti 1944, varför hennes ansökning får anses ha förfallit. Genom beslut denna dag har Kungl. Maj:t funnit de av *Emma* Eriksson, *Dan* Strandberg, *Emma* Spets, *Anna* Charlotta Norrman, *C. L.* Sonnenstein och *Bertha* Olsson gjorda ansökningarna icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Karl Josefsson har anhållit om efterskänkande av allmänna arvsfondens fordran hos honom å 4 380 kronor.

Sökanden, som är född den 23 maj 1896, har till stöd för sin ansökning bland annat anfört, att han stått den avlidna i livstiden nära samt att han befunne sig i små ekonomiska omständigheter.

Den för allmänna arvsfonden vid boutredningen förordnade gode mannen och kommunalborgmästaren i Lysekil ha tillstyrkt bifall till ansökningen.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har anfört, att beträffande ifrågavarande fordran å 4 380 kronor icke framkommit någon omständighet, som borde föranleda befrielse från att utgiva nämnda belopp. Länsstyrelsen har emellertid tillstyrkt, att en närmare undersökning gjordes om förutsättningarna för en uppgörelse med *Josefsson* angående en av honom uppgiven motfordran å dödsboet, vilken i bouppteckningen antecknats såsom tvistig samt upptagits till ett belopp av 2 735 kronor.

Sökanden har härefter förklarat, att han, därest dödsboets fordran mot honom efterskänktes, avstode från sina fordringsanspråk gentemot dödsboet.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har funnit i ärendet utrett, att sökanden hade svag ekonomi samt att han torde få anses ha i viss mån stått den avlidna nära. Under förutsättning att sökanden enligt sin avgivna förklaring avstode från framställt anspråk på dödsboet har ämbetet tillstyrkt bifall till ansökningen.

Rudolf Natanael Pyk har anhållit, att han måtte ur ifrågavarande kvarlåtenskap erhålla antingen 30 000 kronor eller en i boet ingående fastighet, i bouppteckningen upptagen till ett värde av 38 000 kronor.

Sökanden, som är född den 7 november 1860, var kusin till *Ottilia* Hamner. Till stöd för ansökningen har han bland annat anfört, att han och hans hustru stått den avlidna mycket nära i livstiden samt att han befunne sig i mindre goda ekonomiska omständigheter.

Kommunalborgmästaren i Lysekil har tillstyrkt, att sökanden tillerkännes skälig andel av kvarlåtenskapen.

Landsfiskalen i Lysekils distrikt har, då sökanden vore kusin till *Ottilia* Hamner och måste anses ha stått henne nära samt levde i knappa ekonomiska omständigheter, ansett sökanden böra tillerkännas viss andel ur kvarlåtenskapen samt såsom skälig del föreslagit ett belopp av 10 000 kronor.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har tillstyrkt, att sökanden i enlighet med landsfiskalens förslag måtte tillerkännas 10 000 kronor.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört följande.

Därest till grund för ett efterskänkande skulle läggas enbart släktskapen med den avlidna skulle enligt arvsordningen före gällande arvslags ikraftträdande endast Rudolf Natanael Pyk i egenskap av den avlidnas enda i livet varande kusin kunna med uteslutande av samtliga andra sökande ifrågakomma att taga arv efter den avlidna. Ämbetet anser sig emellertid icke kunna förorda, att bemälda Pyk skulle med förbigående av övriga släktingar erhålla den avlidnas kvarlåtenskap, men har intet att erinra mot att han på grund av sin nära släktskap med den avlidna, sin dåliga ekonomiska ställning och den omständigheten att han får anses hava stått den avlidna i livstiden nära, tillerkännes större andel av den avlidnas kvarlåtenskap än övriga medsökande. Såsom lämpligt belopp vill ämbetet i likhet med länsstyrelsen föreslå ett engångsbelopp av 10 000 kronor.

Augusta Strandberg har anhållit, att hon måtte erhålla ett belopp av 7 500 kronor ur kvarlåtenskapen.

Sökanden, som är född den 12 december 1860, var syssling till Ottilia Hamner. Till stöd för ansökningen har hon anfört, att hon stått Ottilia Hamner mycket nära samt att hon levde i små ekonomiska omständigheter.

Kommunalborgmästaren i Lysekil och landsfiskalen i Lysekils distrikt vitsorda att Augusta Strandberg tillhört Ottilia Hamners närmaste vänner.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har anfört, att sökanden visserligen tillhört den avlidnas närmaste vänkrets men att ansökningen icke torde kunna bifallas, då sökanden hade sin försörjning av en syster i god ekonomisk ställning.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har, då sökanden befunne sig i dåliga ekonomiska omständigheter och torde få anses ha stått den avlidna nära, ansett sig kunna tillstyrka, att ett belopp å 3 000 kronor avstodes till sökandens förmån.

Therese Ekdahl har anhållit, att hon måtte ur kvarlåtenskapen erhålla 8 000 kronor.

Sökanden, som är född den 27 april 1877, var kusinbarn till Ottilia Hamner. Till stöd för ansökningen har hon anfört, att hon stått den avlidna nära samt att hon befunne sig i små ekonomiska förhållanden.

Kommunalborgmästaren i Lysekil framhåller, att sökanden synes ha tillhört Ottilia Hamners närmaste vänner, samt tillstyrker, att hon erhåller någon andel ur kvarlåtenskapen.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har förklarat sig icke ha något att erinra mot, att sökanden ur kvarlåtenskapen erhöle en mindre summa, förslagsvis 3 000 kronor, då det i ärendet finge anses framgå, att mellan Ottilia Hamner och sökanden rått ett gott vänskapsförhållande.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har ansett sig kunna tillstyrka, att till sökanden avstodes ett belopp av 3 000 kronor, emedan hon levde i dåliga ekonomiska omständigheter och finge anses ha stått den avlidna nära.

Wilhelm Pyk har anhållit, att han måtte erhålla ett belopp, som i någon mån kunde bidra till hans uppehälle.

Sökanden, som är född utom äktenskap den 24 mars 1894, var enligt trovärdig uppgift, som dock icke kunnat bestyrkas av kyrkoböckerna för Lysekils församling, kusinbarn till Otilia Hamner. Till stöd för ansökningen har han anfört, att han i sin ungdom umgåtts med och hjälpt Otilia Hamner. Även om så ej varit förhållandet under senare år, hade de dock ej släppt kontakten med varandra. På grund av vanvård i barndomen hade han blivit invalid och hans hälsa vore nu starkt nedsatt. Han levde i tryckta ekonomiska omständigheter.

Kommunalborgmästaren i Lysekil har tillstyrkt bifall till ansökningen, enär sökanden utan tvekan vore den som ur behovssynpunkt främst borde ifrågakomma till erhållande av andel i kvarlåtenskapen.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har framhållit, att om Pyks ansökan skulle bedömas huvudsakligen ur synpunkten av hans ekonomi och övriga familjeförhållanden, mycket starka skäl otvivelaktigt kunde tala för att understöd borde utgå till honom. Den åberopade släktskapen torde icke heller böra lämnas å sido. Kontakten emellan Otilia Hamner och Pyk torde emellertid icke ha varit särskilt framträdande. Länsstyrelsen ville dock icke motsätta sig, att Pyk bereddades åtminstone något understöd, förslagsvis ett engångsbelopp av 3 000 kronor.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört, att sökandens ekonomiska omständigheter visserligen måste anses ömmande, men att han näppeligen kunde anses ha stått den avlidna i livstiden nära. Ämbetet ansåge sig dock, med hänsyn till hans ej alltför avlägsna släktskap med den avlidna samt övriga i ärendet anförda förhållanden, kunna tillstyrka — om ock med tvekan — att ett belopp av 3 000 kronor måtte avstås till förmån för honom.

Med hänsyn till föreliggande omständigheter finner jag mig böra tillstyrka, att allmänna arvsfondens fordran å 4 380 kronor hos *Karl Fredrik Josefsson*, vilken får anses ha stått Otilia Hamner nära och lever under mindre goda ekonomiska förhållanden, efterskänkes under förutsättning, att han avstår från sin till beloppet lägre, tvistiga fordran gentemot dödsboet.

Beträffande *Rudolf Natanael Pyk*, som var kusin till Otilia Hamner, utvisa handlingarna, att han och hans hustru stått den avlidna nära och att de leva under tryckta ekonomiska förhållanden. Jag vill förordna, att ett engångsbelopp tillerkännes honom, och kan beträffande beloppets storlek godtaga den av myndigheterna föreslagna summan, 10 000 kronor.

Augusta Strandberg och *Ellen Therese Ekdahl* voro mera avlägsna släktingar till den avlidna, syssling respektive kusinbarn, men ha stått henne nära. Båda leva under små ekonomiska omständigheter och böra enligt min mening erhålla någon del av kvarlåtenskapen. Beträffande storleken av de belopp, som sålunda böra tillerkännas dem, förordar jag, att *Augusta Strandberg*, som får anses ha varit den mest närstående av de båda, erhåller 4 000 kronor och *Ellen Therese Ekdahl* det av kammaradvokatfiskalsämbetet föreslagna beloppet, 3 000 kronor.

*Före-
draganden.*

Jag anser vidare billighetskäl tala för att visst belopp jämväl tillerkännes *Adolf Wilhelm Sigfrid Pyk*, som får anses vara kusinbarn till *Ottilia Hamner*. På grund av umbäranden och vanvård i barndomen synes han ha blivit invalid och lever nu i tryckta ekonomiska omständigheter. Jag förordar, att ett belopp av 4 000 kronor avstås till förmån för honom.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att allmänna arvsfondens fordran mot *Karl Fredrik Josefsson* på grund av den fonden tillfallna kvarlåtenskapen efter *Ottilia Hamner* efterskänkes under förutsättning, att han avstår från varje fordringsanspråk gentemot fonden,

dels ock att av nämnda kvarlåtenskap må avstås 10 000 kronor till *Rudolf Natanael Pyk*, 4 000 kronor till *Augusta Strandberg*, 3 000 kronor till *Ellen Therese Ekdahl* samt 4 000 kronor till *Adolf Wilhelm Sigfrid Pyk*.

7:o.

Rätten till arv efter handelsidkerskan *Sofia Kind* från *Borås*. Handelsidkerskan *Sofia Kind* från *Borås*, vilken var född den 26 november 1871, avled den 17 januari 1944 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter den avlidna uppgick enligt bouppteckningen till 11 909 kronor 78 öre. Sedan en i kvarlåtenskapen ingående fastighet jämlikt Kungl. Maj:ts medgivande försålts, har till allmänna arvsfonden inlevererats sammanlagt 17 003 kronor 73 öre.

Hos Kungl. Maj:t ha sömmerskan *Alida Kristina Andersson* i *Borås* och änkan *Ellen Kristina Svensson*, född *Andersson*, i *Södra Kedums socken* anhållit, att de måtte erhålla del av ifrågavarande allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap. *Alida Andersson* är född den 28 oktober 1889 och *Ellen Svensson* den 21 december 1880.

I ärendet har företetts ett av *Augusta Sandberg* i *Uddevalla* utfärdat intyg enligt vilket *Sofia Kind* skulle ha uttalat, att hennes efterlämnade kvarlåtenskap skulle tillfalla sökandena. Sedan vittnesförhör för dödsfalls skull hållits angående nämnda intyg, bevakades detta uttalande såsom muntligt testamente. Det testamentariska förordnandet delgavs härefter kammaradvokatfiskalsämbetet, som med hänsyn till bestämmelserna i 4 § lagen den 8 juni 1928 om allmänna arvsfonden underställde frågan om godkännande av förordnandet Kungl. Maj:ts prövning och i samband härmed jämte eget yttrande överlämnade ifrågavarande ansökningar. Genom beslut den 29 juni 1945 föreskrev Kungl. Maj:t, att klander mot ifrågavarande testamentariska förordnande skulle äga rum för allmänna arvsfondens räkning, samt anbefalldes ämbetet att med hänsyn härtill avgiva förnyat utlåtande över ansökningarna. *Alida Andersson* och *Ellen Svensson* ha sedermera avgivit förklaringar, att

de avstode från den rätt till kvarlåtenskapen, som till äventyrs kunde tillkomma dem på grund av det testamentariska förordnandet.

Till stöd för ansökningarna om efterskänkande av kvarlåtenskapen till dem ha sökandena anfört, att de vore kusiner till den avlidna och stått henne nära i livstiden. Den avlidna hade fällt yttranden, som tytt på en önskan, att hennes kvarlåtenskap skulle tillfalla dem. Båda befunne sig i små ekonomiska omständigheter.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län har tillstyrkt, att till vardera av sökandena måtte avstås hälften av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört följande.

Verkställd släktutredning visar, att den avlidna, vilken var född utom äktenskap, såsom närmaste släktingar efterlämnat modernekusiner i två grenar, varav i den ena grenen endast sökanden Ellen Kristina Svensson överlevat den avlidna, medan i den andra grenen förutom sökanden Alida Kristina Andersson ytterligare fem kusiner till den avlidna vid hennes frånfälle funnits i livet. Av förebragt utredning framgår ävenledes att sökandena leva under tryckta ekonomiska förhållanden samt att de jämväl på annan grund än släktskap måste anses hava stått henne nära, varför deras ansökningar på grund av stadgandet i 5 kap. 3 § lagen den 8 juni 1928 om arv synas böra beaktas. Därest den före ikraftträdandet av nyssnämnda lag om arv gällande arvsordningen lades till grund för beräkningen av de andelar av kvarlåtenskapen, sökandena skulle erhålla, skulle Ellen Kristina Svensson erhålla hälften samt Alida Kristina Andersson en tolfedel därav. Det synes även skäligt, att Ellen Kristina Svensson erhåller ett belopp motsvarande hälften av kvarlåtenskapen efter den avlidna. Då emellertid sökanden Alida Kristina Andersson måste anses hava stått den avlidna närmare än sina syskon, och dessa heller icke torde komma att framställa anspråk på delar av ifrågavarande kvarlåtenskap, anser ämbetet starka billighetskäl tala för att hon erhåller lika stor del därav som sin medsökande och sålunda tillerkännes ett belopp motsvarande hälften av kvarlåtenskapen.

Av utredningen i ärendet får anses framgå, att det varit den avlidnas önskan, att hennes kvarlåtenskap skulle tillfalla sökandena, vilka voro hennes kusiner och, enligt vad handlingarna utvisa, stått henne nära. Båda befinna sig i små ekonomiska omständigheter. Jag förordar, att vardera av sökandena erhåller hälften av ifrågavarande kvarlåtenskap. Därigenom erhåller visserligen Alida Andersson en större andel än som skulle tillkommit henne såsom arvsberättigad kusin enligt tidigare gällande arvsrättsregler, men detta synes mig försvarligt med hänsyn till de i ärendet förekommande upplysningarna om hennes uttalanden rörande kvarlåtenskapens fördelning.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter handelsidkerskan Sofia Kind från Borås må avstås till Alida Kristina Andersson och Ellen Kristina Svensson med hälften till vardera.

*Före-
draganden.*

8:o.

Rätten till arv efter hushållerskan Augusta Nikolina Kristensson från Kåringön. Hushållerskan Augusta Nikolina Kristensson från Kåringön, Göteborgs och Bohus län, vilken var född den 16 oktober 1885, avled den 8 augusti 1945 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 3 055 kronor 25 öre. Kvarlåtenskapen efter den avlidna har ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t har fiskaren Johan August Pettersson från Kåringön anhallit, att den avlidnas kvarlåtenskap måtte avstås till honom.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 14 september 1877, anfört, att han alltsedan 1929 sammanbott med Nikolina Kristensson och att det under denna tid vid flera tillfällen varit på tal dem emellan att ingå äktenskap, men att äktenskapet av olika anledningar ej kommit till stånd. Den viktigaste tillgången bland kvarlåtenskapen utgjordes av det hus, där de sedan många år haft sitt gemensamma hem. De hade vidare haft för avsikt att upprätta ett inbördes testamente.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har — med hänsyn dels till den hushållsgemenskap, som varit för handen mellan sökanden och den avlidna, dels ock till att de syntes ha överenskommit, utan att likväl ha iakttagit legala former, att den efterlevande skulle övertaga kvarlåtenskapen — icke haft något att erinra mot bifall till ansökningen.

Kammarövokotfiskalsämbetet har av den i ärendet förebragta utredningen funnit ådagalagt, att sökanden stått den avlidna nära och att han nu befunde sig i små ekonomiska omständigheter. Stadgandet i 5 kap. 3 § lagen den 8 juni 1928 om arv syntes därför vara tillämpligt i förevarande fall. Ämbetet ansåge fog finnas för efterskänkande av hela kvarlåtenskapen till sökanden.

*Före-
draganden.*

Med hänsyn till de i ärendet upplysta omständigheterna anser jag tvekan icke kunna råda om att hela kvarlåtenskapen efter Augusta Nikolina Kristensson bör avstås till sökanden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att allmänna arvsfondens rätt till arv efter hushållerskan Augusta Nikolina Kristensson från Kåringön måtte avstås till förmån för Johan August Pettersson.

9:o.

Rätten till arv efter lagerchefen Oscar Emanuel Moberg från Göteborg. Lagerchefen Oscar Emanuel Moberg från Göteborg, vilken var född den 11 februari 1880, avled den 3 september 1942 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Till allmänna arvsfonden har av den för arvsfonden förordnade gode

mannen inlevererats 6 739 kronor 83 öre enligt av gode mannen avgiven, av kammaradvokatfiskalsämbetet godkänd redovisningsräkning. Av sagda belopp har sedermera för gravunderhåll utandrats ett belopp av 655 kronor, varför fonden ur dödsboet slutligt tillgodoförts 6 084 kronor 83 öre.

Oscar Moberg och hans hustru Hildur Lovisa Moberg, född Christiansson, hade genom ett den 5 februari 1935 upprättat inbördes testamente förordnat, att den av dem, som överlevde den andre, skulle med full äganderätt erhålla all den avlidnes kvarlåtenskap. Hildur Moberg avled den 20 februari 1935. Enligt den efter henne upprättade bouppteckningen utvisade boet en behållning av 9 525 kronor 4 öre. Vid sin död efterlämnade hon utom maken sex syskon, däribland byggnadsarbetaren Eric Gunnar Christiansson, född den 30 november 1900.

Hos Kungl. Maj:t har Christiansson anhållit, att av arvet efter Oscar Moberg måtte till honom avstås ett belopp av 5 000 kronor.

Till stöd för ansökningen har sökanden framhållit, att det främst var Hildur Moberg, som tillförde boet egendom. Därjämte har sökanden åberopat, att Oscar Moberg i samband med upprättandet av testamentet den 5 februari 1935, då hustrun uttryckt förhoppningen att han icke skulle låta en numera avlidne syster till Hildur Moberg och sökanden blilottlösa, lovat att i sinom tid hjälpa hennes nämnda syskon, men att detta löfte sedermera icke infriats.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har ansett de åberopade skälen böra föranleda, att arv avstodes till förmån för sökanden.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört följande.

Då sökanden synes befinna sig i blygsamma ekonomiska omständigheter och åtminstone i viss mån får anses hava stått den avlidne nära, lärer fog kunna finnas för ett efterskänkande till förmån för honom av viss del av kvarlåtenskapen efter mannen Moberg. Såsom ytterligare skäl för ett efterskänkande kan anföras, att den avlidne i vittnens närvaro lovat sin hustru att lämna sökanden ekonomisk hjälp, vilket löfte emellertid ej synes hava blivit infriat. Beträffande storleken av det belopp, som sålunda skulle avstås till förmån för sökanden, har ämbetet intet att erinra emot, att det av sökanden ifrågasatta beloppet, 5 000 kronor, efterskänkes.

Därest makarna Moberg icke upprättat inbördes testamente, skulle enligt arvslagens bestämmelser vid hustruns frånfälle all egendom, liksom nu skett, ha tillfallit mannen med full äganderätt, men vid hans död skulle hälften av kvarlåtenskapen i boet efter honom ha tillfallit hustruns syskon och andra hälften allmänna arvsfonden.

Med hänsyn till de i ärendet upplysta omständigheterna anser jag skäligt, att viss del av den nu allmänna arvsfonden i sin helhet tillfallna kvarlåtenskapen avstås till sökanden. Skäl synas dock icke föreligga att låta sökanden erhålla nästan hela behållningen i boet. Därest inbördes testamente icke upprättats mellan makarna, skulle sökanden ha erhållit $\frac{1}{10}$ av kvarlåtenskapen. Med hänsyn till de uttalanden, som gjordes vid testamentets upprättande, vill jag dock icke motsätta mig att en något större andel avstås till honom, förslagsvis hälften av den del av boet, som skulle ha tillfallit hustruns syskon,

*Före-
draganden.*

därest testamentet icke upprättats. Jag vill förorda, att ett belopp motsvarande denna andel avstås till sökanden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter lagerchefen Oscar Emanuel Moberg från Göteborg må avstås en fjärdedel till byggnadsarbetaren Eric Gunnar Christiansson.

10:o.

Rätten till arv efter Mathilda Elfrida (Frida) Nilsson, född Liberg, från Stockholm. Änkan Mathilda Elfrida (Frida) Nilsson, född Liberg, från Stockholm, vilken var född den 3 november 1869, avled den 18 september 1943 utan att, såvitt framgår av en efter henne upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter henne uppgick enligt bouppteckningen till 101 984 kronor 93 öre. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 97 250 kronor inlevererats till allmänna arvsfonden. Slutredovisning har ännu icke avgivits.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition nr 185 under punkten 15:o) framlagda förslag har 1945 års riksdag medgivit, dels att av ifrågavarande kvarlåtenskap finge avstås vad som erfordrades för beredande genom pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av livränta med 3 600 kronor om året åt den avlidnas sonhustru, änkan Elsa Karolina Elisabet Nilsson, från och med den 1 juli 1945 under hennes återstående livstid ävensom 5 400 kronor såsom understöd åt henne för tiden den 1 januari 1944—den 30 juni 1945, dels ock att sonhustrun jämväl finge ur kvarlåtenskapen efter gottfinnande uttaga lösören med ett sammanlagt bouppteckningsvärde av högst 3 500 kronor.

Med stöd av riksdagens beslut har Kungl. Maj:t den 8 juni 1945 förordnat rörande verkställande av ifrågavarande beslut, och statskontoret har sedermera utanordnat ett belopp av 70 866 kronor till pensionsstyrelsens frivilliga försäkring såsom likvid för omförmälda livränta.

Hos Kungl. Maj:t har förre knivarbetaren Frans August Andersson i Eskilstuna anhållit, att någon del av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen måtte avstås till honom.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 6 september 1873, anfört, att Frida Nilsson och han känt varandra sedan barndomen. De hade haft gemensam styvfader, i det att deras mödrar efter varandra varit gifta med samme man. Sökanden hade under de senare åren regelbundet erhållit ekonomiskt understöd av Frida Nilsson, som även, enligt vad ett vid ansökningen fogat intyg utvisade, i livstiden fällt yttranden, som tytt på att hon haft för avsikt att testamentera någon del av sin kvarlåtenskap till sökanden.

Överståthållarämbetet har anfört följande.

Av utredningen synes överståhållarämbetet framgå, att Elfrida Nilsson och Andersson varit nära bekanta med varandra i ungdomen samt att Elfrida Nilsson även under senare år åtminstone såtillvida upprätthållit förbindelse med Andersson, att hon regelbundet skänkt honom ekonomiskt understöd kontant och även — enligt vid polisutredningen lämnad uppgift — in natura. Anledning torde föreligga att antaga, att Elfrida Nilsson avsett att tillförsäkra Andersson ett bidrag ur hennes kvarlåtenskap. Den omständigheten, att Elfrida Nilsson icke givit något testamentariskt förordnande härom, kan så mycket mindre tillmätas någon betydelse i motsatt riktning, som den avlidna icke ens genom testamente tryggt sin framlidne sons efterlämnade oförsörjda änka, vilken i likhet med sökanden ekonomiskt understöddes av Elfrida Nilsson. Då det synes överståhållarämbetet billigt, att någon del av ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna arv avstås till sökanden, får överståhållarämbetet tillstyrka, att Kungl. Maj:t täckes vidtaga åtgärd i sådant syfte; och får överståhållarämbetet för sin del förordna, att vad till sökanden avstås måtte utgå såsom livränta.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har bland annat anfört följande.

I ärendet är utrett, att sökanden Frans August Andersson lever i små ekonomiska omständigheter. Då sökanden därjämte under den avlidnas livstid regelbundet erhållit understöd av henne, synas billighetsskäl tala för ett avstående av någon del av kvarlåtenskapen efter henne till förmån för sökanden. Ett avstående synes ämbetet dock lämpligen böra givas den formen, att sökanden tillerkännes viss årlig livränta under sin återstående livstid. Beträffande storleken av ifrågavarande livränta synes ett årligt belopp av 300 kronor vara skäligt och lämpligt. Sagda livränta torde böra utgå från och med den 1 juli 1946, varjämte det synes skäligt, att sökanden för tiden 1 januari 1944—den 30 juni 1946 beredes understöd med 750 kronor.

Enligt vad handlingarna i ärendet utvisa har den avlidna haft för avsikt att tillförsäkra sökanden, som under senare år plägat erhålla understöd från henne, ett bidrag ur sin kvarlåtenskap. Det synes mig skäligt att sökanden, som måste anses ha stått den avlidna nära och lever i små ekonomiska omständigheter, genom ianspråktagande av ifrågavarande arvsmedel beredes ett årligt understöd till storleken ungefär motsvarande den tidigare vanligen erhållna hjälpen från den avlidna. Lämpligen bör understödet utgå i form av en årlig livränta, inköpt hos pensionsstyrelsen, att utgå under hans återstående livstid. I likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet förordnar jag, att livräntebeloppet bestämmes till 300 kronor om året. Enligt vad jag inhämtat skulle inköp av en sådan livränta, om den skall börja att utgå den 1 juli 1946, kosta : runt tal 2 600 kronor. För tiden den 1 januari 1944—den 30 juni 1946 synes mig understöd böra beredas sökanden med sammanlagt 750 kronor, att utgå av ifrågavarande kvarlåtenskap.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Mathilda Elfrida (Frida) Nilsson, född Liberg, från Stockholm må avstås dels vad som åtgår till beredande ge-

*Före-
draganden.*

nom pensionsstyrelsens frivilliga försäkring av en livränta med 300 kronor om året åt Frans August Andersson från och med den 1 juli 1946 under hans återstående livstid, dels ock 750 kronor att utgå såsom understöd åt honom för tiden den 1 januari 1944—den 30 juni 1946.

11:o.

Rätten till arv efter mjölkbudet Georg Erik Johan Petersén från Stockholm. Mjölkbudet Georg Erik Johan Petersén från Stockholm, vilken var född den 11 december 1872, avled den 3 november 1944 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom uppgick enligt bouppteckningen till 5 619 kronor 14 öre. Av kvarlåtenskapen har ett belopp av 5 276 kronor 5 öre inlevererats till allmänna arvsfonden. Redovisning beträffande ett till utskylder avsatt belopp å 155 kronor har emellertid ännu ej avgivits.

Hos Kungl. Maj:t har *Jenny Elisabet Lundell*, född Eriksson, i Norrköping anhållit, att kvarlåtenskapen efter den avlidne åtminstone till någon del måtte avstås till henne. Sökanden, som är född den 2 juli 1882, var kusin till den avlidne.

Till stöd för ansökningen har sökanden anfört, att hon stått den avlidne närmast bland kusinerna och i olika avseenden hjälpt honom såväl under hans sista sjukdom som tidigare samt att hon vore i små ekonomiska omständigheter.

Av handlingarna i ärendet inhämtas bland annat, att sökanden är gift, att hon och hennes man åtnjuta folkpension med för närvarande 30 kronor, respektive 29 kronor 50 öre i månaden, att makarna från fattigvårdsstyrelsen i Norrköping uppbära fattigvård, vilken under de senaste tio åren uppgått till 2 215 kronor 56 öre, samt att de ha sju vuxna barn, vilka icke synas kunna lämna föräldrarna ekonomisk hjälp.

Överståthållarämbetet har bland annat anfört:

Av utredningen i ärendet framgår, att *Jenny Lundell* och hennes make nödgats för sin försörjning anlita vederbörande fattigvårdsmyndighet, från vilken de åtnjuta hyresbidrag med 320 kronor för år jämte ved till uppvärmning av bostaden. Om det arvsfonden efter Petersén tillfallna arvet i sin helhet avstås till sökanden lärer detsamma, efter avdrag av arvsskatt, förslå till inköp i pensionsstyrelsen av en livränta å cirka 350 kronor, vilket belopp torde åtminstone i någon mån överstiga fattigvårdsunderstödet.

I betraktande av att *Jenny Lundell* synes fästa stort avseende vid att slippa anlita fattigvården för sin försörjning samt med hänsyn till arvsbeloppets ringa storlek finner sig överståthållarämbetet böra tillstyrka, att Kungl. Maj:t tackes vidtagna åtgärd i syfte att ifrågavarande arv avstås till *Jenny Lundell*, förslagsvis i form av livränta.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har anfört att sökanden, som enligt vad verkställd släktutredning gäve vid handen vore kusin till den avlidne och

syntes ha stått honom i livstiden nära, befunne sig i små ekonomiska förhållanden, varför stadgandet i 5 kap. 3 § lagen den 8 juni 1928 om arvtorde vara tillämpligt. Ämbetet upplyser, att vederbörande fattigvårdsstyrelse förklarar sig icke komma att av sökanden utkräva återbetalning för erhållen fattigvård, därest ett efterskänkande av allmänna arvsfondens rätt skulle äga rum till förmån för henne. Ämbetet har hemställt, att behållningen i boet måtte avstås till förmån för Jenny Lundell.

Enligt vad handlingarna utvisa har sökanden, som var kusin till den avlidne och lever i tryckta ekonomiska förhållanden, i hög grad tagit sig an den avlidne och kan sägas ha varit honom mycket närstående. Jag vill för den skull i likhet med kammaradvokatfiskalsämbetet tillstyrka, att kvarlåtenskapen i sin helhet och icke endast den mindre del därav, som enligt äldre arvsrättsregler skulle tillfallit sökanden i egenskap av kusin, avstås till förmån för henne.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter mjölkbudet Georg Erik Johan Petersén från Stockholm må avstås till Jenny Elisabet Lundell, född Eriksson.

12:o.

Rätten till arv efter agronomen Léon Emil Röhl från Tranås. Agronomen Léon Emil Röhl från Tranås, vilken var född den 31 maj 1879, avled den 13 juni 1945 utan att, såvit framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden. Behållningen i boet efter honom uppgick enligt bouppteckningen till 156 kronor 90 öre.

Genom ett den 20 mars 1945 upprättat testamente, rörande vars tillkomst vittnesförhör för dödsfalls skull hållits den 27 augusti 1945, hade Röhl förordnat, att hans kvarlåtenskap, av vad slag den vara måtte, skulle tillfalla Alma Engström i Tranås.

Testamentet, som den 6 oktober 1945 delgivits kammaradvokatfiskalsämbetet, har den 24 oktober samma år godkänts av ämbetet.

Röhl ägde ett den 1 maj 1932 för honom av Lifförsäkrings-Aktiebolaget De Förenade utfärdat försäkringsbrev å 1 000 kronor, vilket belopp skulle utbetalas den 31 maj 1969 eller vid dödsfall dessförinnan till den försäkrades arvingar såsom förmånstagare. Nämnda försäkringsbrev innehar bolaget såsom säkerhet för ett till Röhl lämnat lån å 320 kronor. Sedan premieåterbäring och vinst tillagts samt avdrag skett för sagda lånebelopp, ogulden låneränta och obetald premie, utgör det förmånstagaren tillkommande beloppet 698 kronor 5 öre.

Med utlåtande den 15 januari 1946 har kammaradvokatfiskalsämbetet överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Jönköpings län med yttrande den 31 december 1945 till ämbetet överlämnad skrift, däri Alma

*Före-
draganden.*

Engström anhållit, att allmänna arvsfondens rätt till omförmälda försäkring måtte avstås till förmån för henne. Till stöd för ansökningen har hon framhållit, att hon vore universell testamentstagare efter Röhl.

Länsstyrelsen har tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande meddelat, att ifrågavarande försäkringsbelopp, vilket jämlikt stadgandena i 104 § 1 mom. och 105 § sista stycket lagen om försäkringsavtal den 8 april 1927 icke inginge i kvarlåtenskapen utan tillfölle allmänna arvsfonden såsom arvinge efter den avlidne, ännu icke av bolaget utbetalats. Ämbetet har vidare anfört följande.

Det synes emellertid osannolikt, att den avlidne avsett att genom förmånstagareförordnande tillerkänna allmänna arvsfonden rätt till ifrågavarande livförsäkringsbelopp vid sitt fränfalle. Då avsikten förmodligen varit, att det av honom gjorda testamentariska förordnandet skulle innefatta jämväl detta belopp, synas billighetsskäl tala för ett bifall till framställningen.

*Före-
draganden.*

Frågan, huruvida försäkringsbeloppet skall anses hava tillfallit allmänna arvsfonden eller icke, torde få anses vara av tvistig beskaffenhet. Det synes mig emellertid opåkallat, att denna fråga underställes domstols prövning. Med hänsyn till de i förevarande ärende upplysta omständigheterna anser jag, att livförsäkringsbeloppet, även om arvsfonden skulle äga rätt därtill, bör avstås till förmån för sökanden.

Jag hemställer därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den rätt, allmänna arvsfonden må äga till ett belopp av 698 kronor 5 öre, som utfallit på grund av en av agronomen Léon Emil Röhl i Lifförsäkrings-Aktiebolaget De Förenade tagen livförsäkring, må avstås till förmån för Alma Engström.

13:o.

Rätten till arv efter arbetaren Per Gustaf Stenlund från Byske municipalsamhälle. Arbetaren Per Gustaf Stenlund från Byske municipalsamhälle, Västerbottens län, vilken var född den 30 april 1927, avled den 13 maj 1944 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick enligt bouppteckningen till 1 411 kronor 40 öre. Kvarlåtenskapen efter den avlidne har ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t ha träsliperiarbetaren Helge James Dunkan Pettersson och dennes hustru Maria, född Viklund, i Byske anhållit, att den avlidnes kvarlåtenskap måtte avstås till förmån för dem.

Pettersson, som är född den 10 december 1889, var kusin till den avlidnes fader. Hustrun är född den 2 mars 1891.

Till stöd för ansökningen ha sökandena anfört, att de varit den avlidnes fosterföräldrar — mannen jämväl förmyndare — alltsedan moderns fränfalle år 1929 och därunder endast tillgodogjort sig 15 kronor i månaden för vård och underhåll, inberäknat jämväl ersättning för beklädnad. Den avlid-

ne hade under hela sin livstid varit sjuklig och därför krävt särskild omvårdnad.

Intyg från vederbörande kyrkoherde, provinsialläkare, landsfiskal och överförmyndare m. fl. styrka, att den avlidne varit sjuklig och att fosterföräldrarna givit honom en god omvårdnad.

Länsstyrelsen i Västerbottens län har tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har under hänvisning till att sökandena leva under blygsamma ekonomiska förhållanden samt att de stått den avlidne i livstiden nära för sin del tillstyrkt bifall till ansökningen.

Även jag tillstyrker, att ifrågavarande allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap avstås till sökandena, vilka varit den avlidnes fosterföräldrar och befinna sig i mindre goda ekonomiska omständigheter.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Per Gustaf Stenlund från Byske municipalsamhälle må avstås till Helge James Dunkan Pettersson och dennes hustru Maria Pettersson.

*Före-
draganden.*

14:o.

Rätten till arv efter konsthantverkaren Karl Wojtech från Stockholm.

Konsthantverkaren Karl Wojtech från Stockholm, vilken var född den 16 mars 1881, avled den 28 september 1944 utan att efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet efter honom uppgick enligt boupp-teckningen till 12 916 kronor 48 öre. Kvarlåtenskapen efter den avlidne har ännu icke redovisats till allmänna arvsfonden.

Hos Kungl. Maj:t har kontoristen Margareta Cornelia Anderson i Stockholm anhållit, att av kvarlåtenskapen måtte till henne avstås ett belopp av 1 057 kronor.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 25 april 1886, anfört, att den avlidne vore fader till sökandens den 9 maj 1909 utom äktenskap födda dotter, Gunvor Margareta, vilken avlidit den 22 december 1919, samt att han förbundit sig att såsom bidrag till barnets underhåll utgiva 15 kronor i månaden, men underlåtit erlægga underhållsbidrag till ett belopp motsvarande det av sökanden yrkade eller 1 057 kronor.

Överståthållarämbetet har anfört, att enär sökanden själv underhållit barnet och sålunda bestritt de kostnader för barnet, som skolat åvila Wojtech, det syntes billigt, att dessa kostnader ersattes sökanden ur kvarlåtenskapen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har bland annat anfört, att sökandens uppgift angående storleken av oguldet underhållsbidrag för hennes dotter med Wojtech syntes böra förtjäna tilltro samt att sökandens ekonomiska villkor, vilka för närvarande icke vore betryckta, inom kort torde komma att försämraras. Ehuru sökandens fordran emot Wojtech vore preskriberad, ansåge ämbetet billighetsskäl tala för bifall till ansökningen.

Föredraganden.

Med hänsyn till omständigheterna i ärendet synes mig skäligt, att av ifrågasvarande allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap ett belopp av 1 057 kronor avstås till sökanden.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Karl Wojtech från Stockholm må avstås ett belopp av 1 057 kronor till Margareta Cornelia Anderson.

Vad föredraganden under punkterna 1:o)—14:o) hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:

Sven Bucht.